

Ženski sudovi - medunarodna iskustva

O radu ženskih sudova,
o dometima i rezultatima ženskih sudova

Što su ženski sudovi?

Ženski sud je prostor za glasove žena, za svjedočenja žena o svakodnevnom iskustvu nepravdi pretrpljenih tokom rata i u miru; na ženskom суду žene svjedoče o nasilju u privatnoj i javnoj sferi, kao i o organiziranom otporu žena.

Kad su počeli sa radom ženski sudovi?

Prvi ženski sud organiziran je 1992. godine u Lahoreu, Pakistan. Do sada je organizirano oko četrdeset ženskih sudova u cijelom svetu, a najviše u Aziji i Africi.

Kojim pitanjima se bave ženski sudovi?

Ratni zločini nad ženama: prisilno raseljavanje, etničko čišćenje, trgovina ženama, seksualni zločini (silovanje u ratu, nasilna prostitucija, nasilna trudnoća, seksualno ropstvo); itd.

Militarističko nasilje nad ženama i nad cijelokupnim stanovništvom: sve vrste naoružanja (konvencionalno, nuklearno, bojni otrovi), seks industrija oko vojnih bordela; tortura, ekonomске blokade nad civilima, itd.

Nasilje i zločini nad ženama u ime običajnog prava i religije: genitalno sakacanje, kamenovanje žena; nametanje načina oblačenja (dress code); diskriminacija žena u pogledu imovinskih odnosa, ugovoreni brakovi, feticid (ubijanje ženskih fetusa), itd.

Ekonomsko nasilje, kršenje radnih prava žena: eksploatacija na radnom mjestu, diskriminacija pri zapošljavanju, feminizacija siromaštva, itd.

Nasilje nad ženama u obitelji: fizičko, psihološko, seksualno nasilje.

Političko nasilje: nezakonita uhićenja, tortura, otmice, progon, zastrašivanje, kućni pritvor, itd.

Zlouporaba reproduktivnih prava žena: uskrćivanje kontracepcije i zabrana pobačaja, prisilna sterilizacija, zlouporaba tijela za medicinske eksperimente, itd.

Otpor žena svim vrstama patrijarhalnih nepravdi u privatnoj i javnoj sferi.

Koji su dometi i rezultati ženskih sudova?

🕒 *Obelodanjivanje i vidljivost nasilja nad ženama:* rodnog i strukturnog (socijalno-ekonomskog, političkog, militarističkog, običajnog, itd.) a koje nije priznato niti sankcionisano u okviru postojećih pravnih sistema;

🕒 *Jačanje civilnog društva na lokalnom, regionalnom i globalnom planu:* stvaranje solidarnih koalicija organizacija civilnog društva (aktivistica, žena iz akademске i umjetničke zajednice);

🕒 *Poticanje feminističkog aktivizma i feminističkog pokreta:* Ženski sudovi su potakli zajednički rad, solidarnost i uzajamnu podršku žena svugdje gdje su organizirani;

🕒 *Ženski sudovi podvrgavaju kritici, prozivaju, izazivaju državu, ali prije svega promiču drugačiji koncept pravde:* Ženski sudovi ne mogu biti 'servis' države već su uvijek autonomni u odnosu na državu, naciju, armiju, crkvu, partiju...

🕒 *Vršenje pritiska na instancialni pravni sistem - pokretanje zakonodavnih inicijativa na lokalnom, regionalnom i globalnom planu,* kako pred nacionalnim parlamen-

- timu, tako i pred Ujedinjenim nacijama i međunarodnim institucijama pravde;
- *Kreiranje drugačijih/alternativnih vizija pravde i mira:* sa stajališta žena i potlačenih društvenih skupina, a kao odgovor na patrijarhalni karakter i nekažnjivost nasilja u okviru postojećih pravnih sustava;
- *Ženski sudovi razvijaju feminističku etiku odgovornosti i skrb:* ženski sudovi potiču skrb za druge i za sebe, usmjerenu na stvaranje drugačijeg, pravednijeg svijeta;
- *Ženski sudovi potiču stvaranje drugačije sudske prakse zasnovane na kontekstu i svakodnevnoj stvarnosti:* Ženski sudovi potiču stvaranje sudske prakse i zakona utemeljenih na stajalištima civilnog društva i društvenih pokreta;
- *Stvaranje ženskih alternativnih institucija pravde:* pokretanje lokalnih i regionalnih institucija (najčešće ženskih sudova, ženskih komisija - stalnih, povremenih ili privremenih);
- *Zajedničko pokretanje međunarodnih kampanja:* protiv rata, militarizma, rasizma, okrutnih zakona tržišta i neoliberalne ekonomije, svih vrsta fundamentalizma, rastućeg si romastaža žena, itd.

- *Jačanje mreža braniteljica ljudskih prava:* stvoreni su snažni savezi odvjetnica koje pokreću lokalne, regionalne i međunarodne kampanje u cilju direktnе zaštite žena od svih oblika nasilja;
- *Vidljivost marginaliziranih kultura i zajednica:* nasljeđa različitosti i miroljubivosti domorodačkih naroda; dijalog među ženama različitih kultura...

„Ženski sudovi su alternativni politički prostor – horizont koji nas poziva na to da osjećamo, mislimo, izazivamo, povezujemo se i djelujemo, sanjamo zajedno...“

(Corinne Kumar, Indija)

Žene u crnom
Jug bogdanova 18/5, Beograd
+381 11 26 23 225
zeneucrnom@gmail.com
www.zeneucrnom.com

mama
cash

Realizirano uz finansijsku pomoć
Mama Cash

ŽENSKI SUDOVI

međunarodna iskustva